

EL PROCÉS
D'ELABORACIÓ D'UNA
NOVA CONSTITUCIÓ

Jaume López

Professor de ciència política a
la Universitat Pompeu Fabra

La constitució d'un sol poble

JORDI SOLER

Des del punt de vista de l'oportunitat política potser tingui una gran importància determinar si les properes eleccions seran plebiscitàries o constituents, si el que volem és saber quin és el suport ciutadà a la independència i preparar les estructures d'estat que ens permetin declarar la independència d'aquí a 18 mesos, o si hem de començar a actuar com un estat independent des de l'endemà de les properes eleccions si guanyen els partits pro independència. En versió CiU i ERC, respectivament. Sigui com sigui, estem d'acord que –i per aquest ordre lògic– cal saber si la majoria dels catalans estan a favor de la independència, i si és així, preparar-ho tot per esdevenir un nou estat, el que vol dir preparar les estructures d'estat mínimes necessàries, aprovar una llei de transició que defineixi quin és el marc jurídic mentre no s'aproven les noves lleis que donin seguretat jurídica als ciutadans durant tot el procés, i elaborar la constitució d'un nou estat.

ON SOM PEL QUE FA A AQUEST darrer punt? Tenim, de moment, diverses iniciatives ciutadanes que proposen un text constitucional complet i que esperen millorar-lo a

través de la participació via internet (com a mínim, www.constitucio.cat) i la que han elaborat una desena de jutges que té com a cara visible el jutge Vidal). Tenim, també, iniciatives, no necessàriament vinculades en primer terme amb un horitzó independentista, que fa mesos que estan encaminades a organitzar processos participatius per definir com podria ser un nou país (entre elles, Procés constituent, Parlament ciutadà, El país que volem). Tenim les declaracions del president de la Generalitat i els presidents d'ERC, ICV i representants de la CUP que han afirmat que cal iniciar un procés participatiu orientat a elaborar la futura constitució, i la moció 157/X, sobre el 9-N i l'obertura d'un procés constituent, aprovada el 13 de novembre, que

Aconseguir un procés obert i inclusiu és la millor garantia que els fonaments del nou estat són sòlids

insta el govern a encarregar, “després d'obtenir el mandat democràtic necessari”, “a un grup de treball designat de manera conjunta pel Parlament mateix i per agents polítics i socials representatius de la pluralitat del teixit existent, la redacció del procediment democràtic i participatiu que ha de regir el procés constituent”.

TÉ FORÇA LÒGICA QUE, DAVANT DEL rept –i la gran oportunitat!– d'elaborar una constitució per a un estat del segle XXI, es planteja en uns termes molt diferents a com es van redactar les constitucions en el passat. Aconseguir un procés obert i inclusiu és la millor garantia que els fonaments del nou estat són sòlids, gaudeixen de la màxima legitimitat i són radicalment democràtics. Una constitució democràtica, en sentit profund, ja no pot ser només una constitució que presenta sobre el paper mecanismes democràtics, sinó, per començar, una constitució que s'ha elaborat tenint en compte les preferències ciutadanes, amb procediments transparents i de retiment de comptes. El resultat també depèn del procés. Només cal veure com es van escriure els articles més antidemocràtics de la Constitució espanyola.

CAL DISSENYAR UN PROCÉS QUE POSI en valor i aprofiti tots els esforços ja realitzats fins ara en aquesta direcció. Però que tingui la convocatòria del govern i els recursos públics necessaris per arribar a tothom. Que reculli els anhels socials sobre com hauria de ser aquest nou estat i que quan els traspassi a un text constitucional garanteixi el protagonisme de la ciutadania, que, juntament amb parlamentaris i experts, sigui coresponsable de la redacció del text. No cal ni molts diners, ni molt temps per fer-ho. Si hi ha recursos, per exemple, perquè els espectadors de la televisió pública donin el seu parer sobre quin és el millor cor de cant, per què no n'hi haurien d'haver per recollir, difondre i opinar sobre aspectes de la futura constitució a través d'aquest mateix mitjà? No caldrà inventar res, només seguir bons exemples com els d'Irlanda i Islàndia i pensar com aplicar-los al nostre context.

UN PROCÉS D'ELABORACIÓ constitucional, obert i inclusiu, probablement sigui la millor (la darrera?) oportunitat perquè parts importants de la societat catalana que no són independentistes s'engresquin contribuint en el disseny del país en el qual els agradaria viure. La constitució catalana no pot ser la constitució (només) dels independentistes. Ni dels experts. Ni dels polítics.

De set en set

Lluís Muntada

Orwell actualitzat

Entre les hipòtesis més terribles de la ciència-ficció hi ha la d'imaginar un món on no existeix cap mena de privacitat perquè totes les converses de les persones són registrades per un poder omnipotent. He començat a escriure aquest article tot mirant de reüll el televisor de la marca Samsung que tenim al menjador de casa. Un tal Parker Higgins, un usuari que s'ha llegit la lletra petita del contracte de l'*smart tv* Samsung que va comprar fa poc, acaba de donar l'alerta a través d'una piulada: aquests televisors, anomenats *intel·ligents*, que tenen reconeixement de veu i que estan connectats a internet, poden transmetre les paraules que nosaltres diem davant seu. Així, convenientment desencriptades, les nostres veus poden arribar “a tercers”. És a dir: Orwell, 31 anys després. Orwell sense la complicada armadura que requeria el món de 1984, o l'espionatge de l'Agència Nacional de Seguretat dels EUA, o les escoltes de Rupert Murdoch o l'Estat que somia cada nit el ministre Jorge Fernández Díaz. Orwell a través de la simplicitat jovial d'adquirir un televisor *intel·ligent*.

Si el nostre televisor ha fet de mèdiom de tot el que hem dit davant seu durant aquest últim any i mig, a casa estem perduts, sobretot jo, que vivia ingènuament confiat que l'àmbit domèstic actuava de bombolla protectora i que la hipocresia cívica era un lubricant social de primer ordre (convicció que feia que, en l'àrea privada, trinxés moltes coses que no trinxava públicament). Un amic em diu que no cal que m'immedi abans de ser acusat d'haver dit tot el que he dit davant d'aquest maleït aparell que ni mai haguéssim comprat. Ell diu que potser és una bola enmig d'una guerra comercial entre marques. No ho crec. Recordo que ara fa uns sis anys, sense empatx, com si no estigués preguntant gaire res d'especial, el tècnic que instal·lava l'alarma a casa ens va demanar: “¿volen que els sensors de l'alarma també emetin les imatges i les veus de dintre de casa?”. Enyoro la meua infantesa. Enyoro el segle XIX, en què molta ciència-ficció era només això: ciència-ficció.

EN
SÍSIF

Jordi Soler

